

Uppdragsöverenskommelse 2021

Arkiv Gävleborg

38:

REGION GÄVLEBORG
Ank. 2020 -12- 16
D:nr KKN 2020/218-6

Arkiv Gävleborg och Region Gävleborg, kultur- och kompetensnämnden, har träffat följande uppdragsöverenskommelse om varaktigt regionalt uppdrag för år 2021.

Uppdragsöverenskommelsen klargör hur Arkiv Gävleborg förhåller sig till prioriteringarna i regional kulturplan Gävleborg 2019 - 2022, *När konstens och kulturens egenvärde möter samhällsutveckling*.

Regionala kulturpolitiska inriktningar och prioriteringar

I sin årsplan 2019 - 2021 identifierar Region Gävleborgs kultur- och kompetensnämnd följande inriktningar och prioriteringar kopplade till konst- och kulturområdet:

- Hela Gävleborg ska leva och utvecklas
- En politik för fler jobb och högre utbildningsnivå
- Lokal närvaro - regional utveckling

med fokus på en jämlik tillgång till konst och kultur.

Konst och kultur, där kulturarv ingår, bidrar till att människor kan se världen med nya ögon, byta perspektiv och tänka på andra sätt. Konst och kultur präglas av sin tids föreställningar, motsättningar och villkor. Men den återspeglar inte bara samhället. Genom konst och andra kulturyttringar utgör kulturen också en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och om samhället. Därför är det så viktigt att konsten får verka fritt. Att den varken underkastas censur, ideologier eller kommersialism. I tider där makthavare i flera länder begränsar kulturaktörers oberoende och yttrandefrihet finns det också särskilda skäl att värna och lyfta den fria konsten. Det öppna samhället och det fria ordet värnas genom att en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kommer till uttryck genom bland annat ett levande och mångfacetterat konst- och kulturliv. Mötesplatserna är centrala i detta sammanhang, inte minst när det gäller främjande av kvalitet och förnyelse.

För att konsten ska få möjlighet att spela en större roll i såväl samhället som i våra liv måste kulturpolitiken vara aktiv och skapa förutsättningar för konst och kultur som både underhåller och roar men också provocerar, retar och upprör. Region Gävleborg vill främja skapande och kreativitet av såväl barn och unga som professionella kulturskapare och ideella aktörer. Civilsamhället och allt det ideella och idéburna arbete som bedrivs inom föreningslivet och studieförbunden ger en förutsättning och

en grundstruktur för invånarnas tillgång till ett rikt kulturliv. Region Gävleborg anser att det är det allmännas ansvar att alla ska ha tillgång till högklassig och professionellt framställd konst och kultur samt möjlighet att själva utöva olika former av konst och kultur. Detta gäller särskilt i ett samhälle som värnar alla människors lika möjligheter till ett gott liv och där våra livsval inte ska inskränkas av vår ekonomi, vårt kön, vår etnicitet eller andra former av diskriminering. Respektfullt bemötande, likabehandling - med interkulturell dialog som exempel - måste präglade den regionala kulturverksamheten.

Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande. När människor möts och delar upplevelser ökar den sociala sammanhållningen och tilliten till varandra och därmed stärks den sociala hållbarheten. Barn i hushåll med sämre ekonomi deltar i lägre utsträckning än andra i organiserade fritidsaktiviteter. Det är också vanligare att barn i familjer med sämre ekonomi uppger att de skulle vilja delta i någon kultur-, idrotts- eller föreningsaktivitet men att de inte har möjlighet. Därför är barn och ovana deltagare prioriterade målgrupper. Konst och kultur ska finnas i hela länet, fysiskt men också genom ökad digitalisering.

Den regionala konst- och kulturpolitiken är en del av den regionala utvecklingspolitiken och har naturliga kopplingar till andra politikområden. Den främjar en hållbar attraktivitet av vårt län. Därför stöttar Region Gävleborg mångfacetterade insatser kopplade till utbildning och forskning, miljöperspektiv, kulturella och kreativa näringar samt interregionalt, nationellt och internationellt perspektiv.

Utvecklingen av Corona-pandemin

Region Gävleborg följer noga utvecklingen av Corona-pandemin i länet och har tilltro till att vi tillsammans med varje kulturaktör med varaktigt regionalt uppdrag kan hantera de problem som uppstår och ha en kontinuerlig dialog. Under den rådande situationen vill Region Gävleborg agera lyhört, flexibelt och proaktivt för att ge stöd i en turbulent tid och skapa goda förutsättningar för ett fortsatt rikt konst- och kulturliv.

Kulturaktörerna inom kulturarv och kulturmiljö i den regionala kulturplanen 2019 - 2022

Gävleborgs kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag inom kulturarv och kulturmiljö är följande:

- Arkiv Gävleborg
- Hälsinglands museum
- Läns museet Gävleborg
- Kultur Gävleborgs uppdrag inom Världsarvet Hälsingegårdar

Om Arkiv Gävleborg

Arkiv Gävleborgs övergripande uppdrag inom regional enskild arkivverksamhet beskrivs i bilagan 1 till den regionala kulturplanen.

Utvecklingsområden

1) Kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet

Detta utvecklingsområde innebär att Arkiv Gävleborg arbetar med följande:

- *Mötesplatser*

Arkiv Gävleborg är en resurs för såväl professionella kulturskapare och forskare som skolor, medlemsorganisationer och allmänhet. Arkivet strävar efter att fortsätta utvecklas som mötesplats. Arkivet är länets kontakt med arrangemanget *Arkivens dag* med målet är att inspirera fler att uppmärksamma arkiven.

- *Kompetenshöjande insatser och mentorskap*

Arkivet ingår i ABM - arkiv, bibliotek och museer i Gävle. ABM är ett nätverk med ett tiotal aktörer, flera med hela länet som verksamhetsområde. En eller ett par gånger om året görs inom ABM för personal kompetenshöjande insatser som seminarier.

Att bygga upp kunskap och finna lösningar för digitalt tillgängliggörande och bevarande har hög prioritet. Arkiv Gävleborg samarbetar där med de regionala enskilda arkiven i Uppland, Västernorrland och Sörmland (Folkrörelsearkivet i Uppland, Föreningsarkivet i Västernorrland och Arkiv Sörmland). Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg fortsätter arbetet i den gemensamma arkivgruppen för frågor om bland annat digitalt bevarande och tillgängliggörande.

Arkivet erbjuder både de egna medlemsorganisationerna och andra kurser om arkiv och råd om bevarande som ett led i arbetet med att förmå fler att se värdet av att dokumentera, bevara och använda sin egen historia.

- *Kulturskarpares villkor, ekonomiskt stöd och konstnärlig residensverksamhet*

2) Tillgång till konst och kultur

Detta utvecklingsområde innebär att Arkiv Gävleborg arbetar med följande:

- *Barn och unga, kulturplanens prioriterade målgrupp*

Arkivet bedriver pedagogisk verksamhet där elever får möta och reflektera kring historiska originalkällor och källkritik. Målgrupper är elever vid länets gymnasier, folkhögskolor, vuxenutbildning och grundskolor. Arbetet sker i samarbete med lärare och arkivets nätverk av pedagoger.

Arkiv Gävleborg medverkar fortsatt i en dialog med fokus på konst och kultur i gymnasieskolan tillsammans med andra kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag. Dialogen ska fokusera på hållbarhet som här definieras som ekonomisk, social och miljömässig, enligt Agenda 2030. Folkteatern Gävleborg ansvarar för samordningen i dialogen.

- *Brett kulturutbud genom samverkan*

Arkiv Gävleborg bidrar till ett brett kulturutbud i länet genom samverkan med övriga aktörer med regionalt uppdrag på kulturområdet och föreningslivet.

- *Tillgång till konst och kultur i hela länet*

Arkivet erbjuder länets skolor studiebesök och stadsvandringar samt besöker skolor. Arkivet undersöker också skolornas intresse för ”digitala studiebesök”. Föreningar inbjuds att besöka arkivet. Hemsidan med databaser, arbetsuppgifter för skolor, råd om bevarande med mera bidrar till att arkivet finns tillgängligt i hela länet. Sociala medier och bloggen *Dokument i fokus* fyller även där en funktion.

Arkiv Gävleborg analyserar och summerar vidare hur Corona-pandemin påverkar verksamhet, konst- och kulturupplevelser samt det konstnärliga utövandet. Arkiv Gävleborg tar tillvara och sprider goda idéer. Hälsinglands museum och Kultur Gävleborg samordnar ett gemensamt idéforum.

- *Kultimera, samlingsnamn för regional kulturgaranti för förskoleklass och grundskola*

Arkiv Gävleborg bidrar till arbetet med *Kultimera* genom att:

- aktivt delta i utvecklingsarbetet, arkivet har en representant i arbetsgruppen
- hålla utbud, information och kontaktuppgifter uppdaterade på den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga som tas fram av Region Gävleborg (www.kultimera.se)
- tillsammans med de andra kulturaktörerna med regionalt uppdrag fortsätta implementera en ny form och innehåll för en gemensam, breddad utbudspresentation.

3) Öppenhet och demokrati

Detta utvecklingsområde innebär att Arkiv Gävleborg arbetar med följande:

- *Samråd, inflytande och transparens*

Verksamheten är transparent, information finns på hemsida, i sociala medier och i arkivets tidning *ArkivXet*.

- *Mångfald och likabehandling*

Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg utser en gemensam representant till Region Gävleborgs samverkansgrupp för frågor om funktionsnedsättning vid de tillfällen när kultur- och konstfrågor diskuteras.

Respektfullt bemötande och lyhördhet för besökarnas önskemål, synpunkter och behov präglar arkivets arbete.

- *Nationella minoriteter och minoritetsspråk*

Arkivets hemsida har information på finska. Arkiv Gävleborg informerar Region Gävleborg varje kvartal om vilket kulturutbud kopplat till Sveriges nationella minoriteter som planeras. Region Gävleborg formger och publicerar på www.regiongavleborg.se/minoritet/aktuellt ett samlat digitalt program inom ramen för kultursamverkansmodellen för att synliggöra hela utbudet.

- *Bildning och yttrandefrihet*

Frågor som demokrati, föreningsrätt och källkritik har en självklar plats i arkivets verksamhet och lyfts alltid i möten med skolklasser och vid andra studiebesök. Generös forskarservice borgar för att besökare själva kan utforska källorna. Arkivet arbetar för att rekrytera fler medlemsorganisationer och förmå fler att se värdet av att bevara dokumentationen om sin egen historia.

RS

- *Interkulturell dialog*

Arkivet tar emot grupper av nyanlända från exempelvis vuxenutbildningens kurser i svenska för invandare (SFI) och språkintröduktion på gymnasiet.

4) Hållbar attraktivitet

Detta utvecklingsområde innebär att Arkiv Gävleborg arbetar med följande:

- *Utbildning och forskning*

Arkivet prioriterar insamling, ordnande och vård av det kulturarv arkiven utgör. Det arbetet är en förutsättning för att källor ska bevaras och kunna göras tillgängliga för alla typer av forskare, inom pedagogisk verksamhet och i digitala kanaler.

- *Miljöperspektiv*

Verksamheten ska orsaka minsta möjliga negativa påverkan på miljön.

- *Kulturella och kreativa näringar*

- *Interregionalt, nationellt och internationella perspektiv*

I frågor kring digitalt långtidsbevarande samarbetar Arkiv Gävleborg med de regionala enskilda arkiven i Uppland, Västernorrland och Sörmland. Arkivet ingår i nationella nätverk och föreningar för arkiv och tar där del av kunskap och intressanta exempel. Nämnas kan Arkivpedagogiskt forum, Föreningen Sveriges Länsarkivarier, Föreningen Bergslagsarkiv och Sveriges Arkivförbund.

Särskilda insatser inom kulturarv och kulturmiljö

Arkiv Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- bidra till att skapa mötesplatser mellan länets kulturarvsaktörer, arrangörsled och besöksnäring. Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg fortsätter arbetet i den gemensamma arkivgruppen för frågor om bland annat digitalt bevarande och tillgängliggörande. Arkivet har rollen som länets kontakt med det landsomfattande arrangemanget *Arkivens dag*
- undersöka och ompröva rådande kulturarvsberättelser i samverkan med forskare och professionella kulturskapare
- vidareutveckla synliggörandet av de nationella minoriteternas kulturarv
- samverka med länets berörda aktörer kring gemensamma satsningar
- stödja insatser som förenar bevarande och nyttjande för hållbar utveckling av kulturarv
- verka för att länets kulturmiljöer tas tillvara i samhällsutvecklingen som en källa till kunskap och upplevelser för alla i Region Gävleborg. I början av 2021 tar Hälsinglands museum initiativ att tillsammans med Arkiv Gävleborg, Kultur Gävleborg och Läns museet Gävleborg ta fram en aktivitetsplan kopplad till Världsarvet Hälsingegårdar
- tillgängliggöra kulturarv och kulturmiljö för barn och unga
- stimulera interkulturell dialog

Kommunikation

Information om att "Arkiv Gävleborg ingår i kultursamverkansmodellen genom delfinansiering från Region Gävleborg", inklusive logotyp, bör framgå i årligt program, verksamhetsplan, årsberättelse och på hemsidan.

På detta sätt får verksamheten, tillsammans med Region Gävleborg, möjlighet att visa länets invånare hur de regionala medlen bidrar till kulturlivet i Gävleborg.

Logotypen finns att ladda ner här: www.regiongavleborg.se/logotyp och ska användas enligt Region Gävleborgs dokument "Visuell och auditiv identitet" som finns att läsa här: www.regiongavleborg.se/visuell-och-auditiv-manual

Uppföljning

Arkiv Gävleborg ska rapportera in statistik över 2021 års verksamhet till Kulturdatabasen senast 3 mars 2022. Arkiv Gävleborg ska skicka sin årsberättelse 2021 till Region Gävleborg senast 3 mars 2022.

Av årsberättelsen ska framgå vad som gjorts och uppnåtts utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden och verksamhetsområdenas särskilda satsningar.

Arkiv Gävleborgs underlag till uppdragsöverenskommelse 2022 lämnas 5 september 2021. Underlaget ska innehålla en halvårsavstämning av verksamheten 2021 samt förslag till uppdateringar och förändringar inför uppdragsöverenskommelsen 2022.

Finansiering

Beslut om bidrag för 2021 tas av Kultur- och kompetensnämnden efter att Statens kulturråd beslutat om bidrag till Region Gävleborg, beslutet bifogas uppdragsöverenskommelsen.

Bidraget utbetalas med 1/12-del per månad. Bidraget förutsätter att Arkiv Gävleborg har en sund ekonomi och en budget i balans för 2021.

Återbetalningskrav

Arkiv Gävleborg blir återbetalningsskyldigt om bidraget inte används i enlighet med denna uppdragsöverenskommelse. Om Arkiv Gävleborg blir återbetalningsskyldigt beslutar Region Gävleborg, efter samråd med Arkiv Gävleborg, att kräva tillbaka delar av eller hela bidraget.

Uppdragsöverenskommelsen träffas under förutsättning att regionfullmäktige och Statens kulturråd fattar beslut i enlighet med regional kulturplan Gävleborg 2019 - 2022 och dess budgetförutsättningar.

Denna uppdragsöverenskommelse har upprättats i två exemplar varav parterna erhållit varsitt exemplar.

Gävle 2020-12-11

För Region Gävleborg

Kultur- och kompetensnämnden

Magnus Svensson

Ordförande

Gävle 2020-11-05

För Arkiv Gävleborg

Sinikka Bohlin

Ordförande